

Svar på Interpellation av Svante Linusson (C) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om att förbjuda bensindrivna fordon i cykelbanorna

Dnr KS 2025/1507

Svante Linusson (C) har ställt frågor till mig om bensindrivna fordon på cykelbanor och vilka åtgärder jag planerar genomföra för att minska utsläppen från mopeder och förbättra luftkvaliteten på stadens cykelbanor.

Jag instämmer i problematiken som beskrivs i interpellationen - cyklister ska inte behöva cykla bland avgaser från fossildrivna mopeder. Även mopedförare själva drabbas av avgaserna från sina egna mopeder. Matbud som kör mopeder är generellt en utsatt grupp människor med små ekonomiska marginaler vilket är viktigt att ha med sig i diskussionen om frågan. Jag är medveten om problematiken kring utsläpp från mopeder och mitt parti har länge försökt få till åtgärder. Frågan är dock inte helt lätt för en kommun att hitta väl avvägda lösningar på då det finns flera utmaningar.

En grundläggande utmaning är att en kommun inte har laglig möjlighet att bara förbjuda fossildrivna mopeder på cykelbanor. Den enda möjligheten som finns utifrån gällande lagstiftning är att förbjuda alla mopeder klass 2, oavsett om de är fossildrivna eller eldrivna. Förbudet behöver genomföras på utpekade cykelbanor genom att sätta upp tilläggsskylten moped förbjuden på varje enskild cykelbana. Mopeder klass 1, som kräver körkort, registreringsskylt och har en maxfart på 45 km/h, får däremot aldrig köra på cykelbanor så det är en separat fråga.

Att förbjuda alla mopeder på cykelbanor, inklusive eldrivna mopeder, är inte en självklart bra lösning och skulle drabba alla de stockholmare och matbud som köpt eldrivna mopeder klass 2. De skulle inte längre få köra på cykelbanor utan tvingas ut i biltrafiken och där utsättas för biltrafikens avgaser. En ytterligare risk är trafiksäkerhetsproblem som kan uppstå om mopeder klass 2, som enligt lag bara får köra i 25 km/h, tvingas ut i biltrafiken där hastigheterna är högre än så. Att blanda fordon som kör i olika hastigheter skapar risk för upphinnandeolyckor och säkerhetsrisker för mopedförare, som är oskyddade trafikanter och löper stor skaderisk om de blir påkörda av en bil i hög hastighet.

Min företrädare Daniel Helldén (MP) drev som trafikborgarråd att kommuner istället borde ges möjlighet att införa miljözon klass 3 för mopeder. Det är inte möjligt för en kommun att införa en sådan miljözon utifrån dagens lagstiftning, miljözoner är endast tillåtna att införa för personbilar och lastbilar. Daniel Helldén lade som nyttillträdd riksdagsledamot hösten 2022 även en motion i riksdagen om att ge

kommuner möjlighet att införa miljözon för mopeder, men regeringen har tyvärr inte genomfört förslaget eller tagit initiativ till andra lösningar.

Jag har nu kontaktat infrastrukturminister Andreas Carlson (KD) och återigen lyft behovet av lagstiftningslösningar för att kommuner ska kunna genomföra åtgärder som riktar in sig på fossildrivna mopeder, utan att drabba eldrivna mopeder. Det kan exempelvis vara möjligheten att införa miljözoner för mopeder som nämnts ovan, alternativt att mopeder klassas som ett eget fordonsslag och olika regler kunna införas för fossildrivna och eldrivna mopeder för att särskilja dessa och rikta in åtgärder mot fossildrivna mopeder. Jag har fått bekräftelse från ministerns stab att förfrågan mottagits och väntar på svar kring ett möjligt möte.

Min förhoppning är att den senaste tidens mediala uppmärksamhet kring frågan om utsläpp från fossildrivna mopeder kan göra det möjligt att hitta en samsyn med regeringen och väg framåt där kommuner får fler möjliga åtgärder i verktygslådan att arbeta med. Matbudsföretagen skulle kunna frivilligt ställa krav på sina chaufförer att inte köra fossildrivna mopeder, men som kommun kan vi inte tvinga matbudsföretagen att ställa det kravet.

Mitt mål är att det inte ska förekomma fossildrivna mopeder i Stockholms stad överhuvudtaget, men för att uppnå det behöver vi som kommun tillåtas genomföra fler typer av åtgärder. Om regeringen inte hörsamma önskemålet om lagstiftningsändringar är jag beredd att titta på om det finns cykelbanor i Stockholms stad där mopeder bör förbjudas helt, men givet de utmaningar det skulle innebära som beskrivits i detta interpellationssvar vill jag först uttömma möjligheten till lagstiftningsändringar.

Stockholm den 10 december 2025

Lars Strömgren